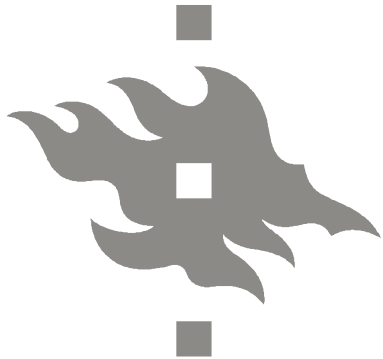

Miltä IL-opetuksen vaikuttavuus näyttää yliopisto-opetuksen näkökulmasta?

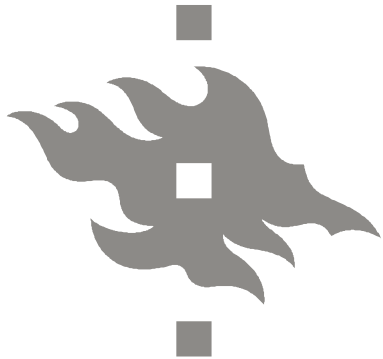
Antti Virrankoski

Miksi yliopistossa tarvitaan IL-opetusta?

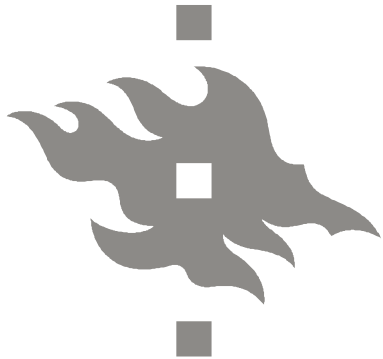
- Informaation kriittinen käyttötaito on akateemisen ajattelun ydin
- Kiinteä osa tutkimusprosessia (tutkimus **ON** pitkälti tiedonhankintaa ja sen käyttöä)
- systemaattinen tiedonhaku, tiedonlähteiden arviointi ja valikointi, tiedon käsittely ja arviointi **tieteenalakohtaisten tiedonhankinnan metodien avulla.**

IL-opetuksen tavoitteet yliopistossa

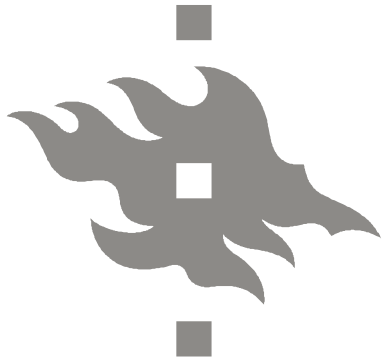
- akateemisten perustaitojen parantaminen
- laadukkaampia tutkintoja ja opinnäytteitä
- yliopisto-opetuksen laadun parantaminen
- parempia asiantuntijoita yhteiskunnan tarpeisiin

IL-opetuksen tavoitteet yliopistossa (lisäpöytäkirja)

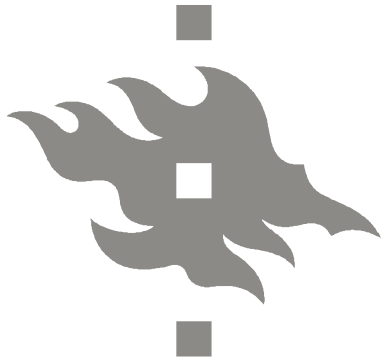
- kirjaston lisäarvon ja välttämättömyyden pönkittäminen osana akateemista yhteisöä
- Kirjastoprofession ja infromaatiotutkimuksen aseman parantaminen yliopistoissa
- Opiskelijoiden ja tutkijoiden kansalaistaitojen kohentaminen
- Asiakaspalvelutyön helpottaminen

IL-opetuksen vaikuttavuus

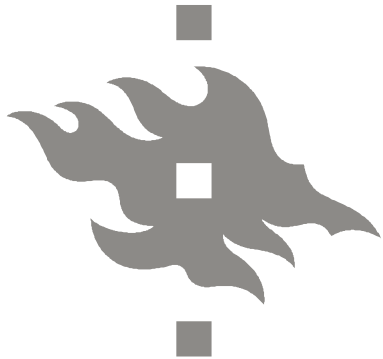
- Paranevatko akateemiset perustaidot?
- Syntyykö laadukkaampia tutkintoja ja opinnäytteitä?
- Kohentuuko yliopisto-opetuksen laatu?
- Saako yhteiskunta parempia asiantuntijoita?
- Entä lisäpöytäkirjan tavoitteet?

Vaikuttavuuden ja mitattavuuden ikuisuusongelma

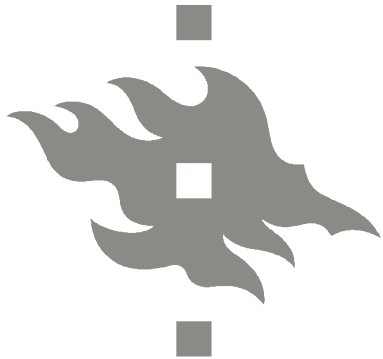
- Onko ylipäätään mahdollista tai mielekästä yrittää mitata vaikuttavuutta?
- Kysytäänkö oikeita kysymyksiä?
- Voisiko vaikuttavuuden osoittaa suuremmin kuin numeerisesti mittaamalla?
- Voiko uskottavuuden saavuttaa muuten kuin ”eksaktilla” faktatiedolla?
- Mihin ovat unohtuneet perinteiset vaikuttamisen keinot?

Mistä tiedämme....

- ...että opinnäytteiden laatu on parantunut?
- ...että juuri kirjaston IL-opetus on siihen vaikuttanut
- ...että opiskelijoiden akateemiset perustaidot ovat kohentuneet?
- ...että opetuksen/oppimisen laatu on parantunut?
- ...että yhteiskunta saa parempia asiantuntijoita kuin ennen?
- ...että kirjasto on onnistunut kasvattamaan merkitystään osana akateemista prosessia?

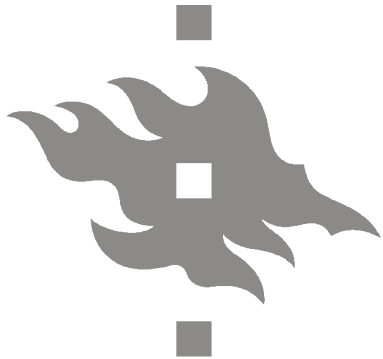

Erään opetusyhteistyön tarina

- Kirjaston ja yliopiston ainelaitoksen opetusyhteistyö
- Tavoitteena
  - tukea maantieteen opiskelijoita kandidaatinseminaarissa
  - edistää opiskelijoiden IL-taitoja
  - parantaa kandidaattitöiden laatua
  - (saattaa kirjasto osaksi akateemista opetusta)

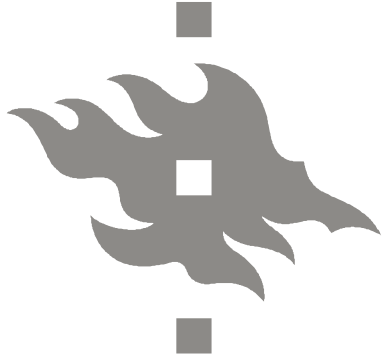

Erään opetusyhteistyön tarina 2

- Kaksivaiheinen opetus
  1. Luento tiedonhankinnasta, tiedonlähteistä ja tiedon arvioinnista
  2. Tiedonhankinnan ohjausta ryhmässä jokaisen opiskelijan omasta aiheesta
- Ryhmässä noin 5-12 opiskelijaa, jotka tekevät 15-20 sivun seminaarityön ja usein samasta aiheesta 20-30 sivun kandidaatintutkielman
- Paikalla 1-2 kirjastonhoitajaa + ainelaitoksen vastuuopettaja
- Ryhmät jaettu karkeasti aihealueiden mukaan

Erään opetusyhteistyön tarina 3

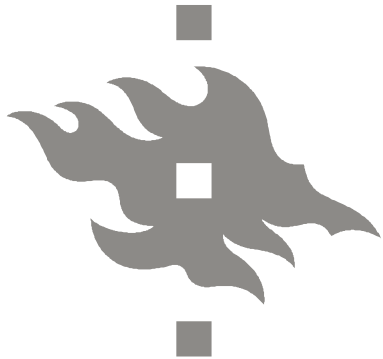
- Opetusyhteistyö alkoi opetuksen kehittämishankkeena 2008
- Opiskelijoiden kokemuksista tehty kyselyjä
- Opettajien kanssa tehty haastatteluja
- Vaikuttavuutta ja pedagogista tehokkuutta ruodittu lukuisissa seminaareissa ja artikkeleissa
- Markkinointia ja matkasaarnausta tehty kahden kirjastonhoitajan voimin

Kokemuksia vaikuttavuudesta Opettajien näkemyksiä:

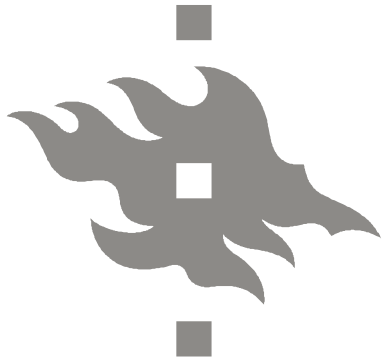
- Seminaarien laatu on parantunut
  - Joidenkin opettajien mukaan kehitys ollut huomattava
- Opetuksen on nähty kehittävän opiskelijoiden tiedonhankinnan ja -arvioinnin taitoja
- Eniten hyötyvät ne, joilla on hankaluuksia päästä työnsä alkuun ja hahmottaa aihekokonaisuuksia
- Säästänyt opettajien aikaa ja vähentänyt ohjauksen tarvetta ("jonot ovella lyhentyneet")
- Opettajat ovat kokeneet itsekin oppineensa uusimpia tiedonhankinnan käytäntöjä

Kokemuksia vaikuttavuudesta Opiskelijoiden näkemyksiä:

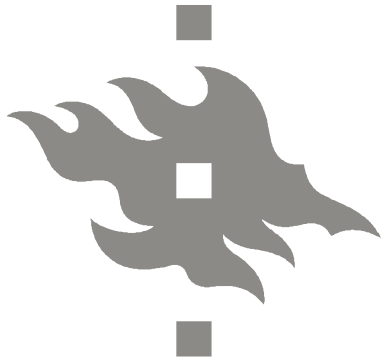
- Kysely opetukseen osallistuneille maantieteen opiskelijoille 2009
- Noin 70 prosenttia 44 vastaajasta piti sekä ensimmäistä että toista opetuskertaa joko hyödyllisenä tai erittäin hyödyllisenä
- Lähes kaikki vastaajista (95 %) kokivat tiedonhankintataitojensa kohentuneen opetuksen seurauksena.

Kokemuksia vaikuttavuudesta: Kirjaston näkökulma

- opetusyhteistyö on parasta mahdollista ammattitaidon, kirjastoalan oman substanssin ja kirjaston lisäarvon markkinointia (vaikutetaan yliopisto-opettajien omassa kontekstissa)
- Oletus 1: kirjaston hankkima aineisto tulee tehokkaammin käyttöön
- Oletus 2: ohjaustarve myös kirjaston asiakaspalvelussa vähenee
- Oletus 3: yhteiskunta saa paremmat akateemiset taidot omaavia asiantuntijoita

Mitattavaa vaikuttavuutta?

- Tilastollinen todennettavuus heikkoa
  - Otokset pieniä
  - Muuttujia liikaa
- Heikkoja signaaleja paljon
  - Akateeminen maailma arvostaa akateemisia tekoja (julkaisuja, opetusta)
  - Kirjaston arvostus noussut
  - Luottamus kirjaston ammattitaitoon noussut
  - Kirjastoalan substanssi paremmin esillä
  - Kirjastolla enemmän jalansijaa paikoissa, joissa päätöksiä tehdään

Kirjoitettua

- **Kakkonen, A. & Virrankoski, A. (2012).** Tieteellisen tiedon lähteillä – Kirjaston ja ainelaitoksen opetusyhteistyö opiskelijoiden tutkimus- ja työelämävalmiuksien parantamiseksi. *Terra 124: 3 (2012)*, s. 199-204.
- **Kakkonen, A. & Virrankoski, A. (2011).** Implementation of the Finnish University Libraries National Information Literacy Recommendation into academic studies at the Kumpula Science Library, University of Helsinki. *New Library World. 111, 11/12*, s. 493-502.
- **Kakkonen, A. & Virrankoski, A. (2011).** Together We Are Strong: Teacher-Librarian Collaboration in Supporting the First Research Process of Undergraduate Students. *LILAC Conference 2011*.
- **Kakkonen, A. & Virrankoski, A. (2010).** Teacher-librarian collaboration (TLC) in a highly diverse branch – supporting information literacy of geography students. *Creating Knowledge 2010*.
- **Kakkonen, A. & Virrankoski, A. (2009).** Supporting Information Literacy Learning: Implementation of the National Recommendation in a Science Library. *Bobcatsss Symposium 2009*.
- **Virrankoski, A. (2008).** ”Se iänikuinen ajoitus kohdilleen” - Kandidaattivaiheen opiskelijoiden tiedonhankinnan tukeminen maantieteen laitoksella. *Verkkari 09/08*.